

**UCHWAŁA NR XXVII/246/2021
RADY GMINY CEWICE**

z dnia 28 czerwca 2021 r.

w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cewice.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 4 ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 888), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku, Rada Gminy Cewice uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cewice w brzmieniu wynikającym z treści załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cewice.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr XIV/127/2019 Rady Gminy Cewice z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cewice (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2020 r. poz. 748).

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Wiesław Keller

Brak uwag formalno-prawnych

opł. adv.
(podpis)

REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE GMINY CEWICE

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cewice.
2. Treść Regulaminu pozostaje w ścisłym związku z pojęciami i definicjami zawartymi w ustawach:
  - 1) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r.,
  - 2) o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r.
  - 3) o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym z dnia 11 września 2015 r.,
  - 4) o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich z dnia 29 czerwca 2007 r.,
  - 5) o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi z dnia 13 czerwca 2013 r.,
  - 6) o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r.

Rozdział 2.

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości

§ 2.

1. Każda nieruchomość, na której wytwarzane są odpady komunalne, jest miejscem prowadzenia selektywnego zbierania odpadów w zakresie określonym w niniejszym regulaminie.
2. Właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania, a przedsiębiorcy odbierający odpady do odbierania następujących rodzajów odpadów:
  - 1) papieru i tektury,
  - 2) tworzyw sztucznych,
  - 3) metali,
  - 4) opakowań wielomateriałowych,
  - 5) szkła,
  - 6) bioodpadów
  - 7) popiołu z palenisk domowych,
  - 8) przeterminowanych leków i chemikaliów w tym odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenie monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
  - 9) zużytych baterii i akumulatorów innych niż przemysłowe i samochodowe,
  - 10) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - 11) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
  - 12) odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne,
  - 13) zużytych opon,
  - 14) zmieszanych odpadów komunalnych, z wyłączeniem odpadów pkt. 1-13.

3. Odpady, o których mowa w ust. 2, właściciele nieruchomości obowiązani są zbierać i gromadzić z chwilą ich powstania, uprzednio poddając je segregacji.
4. Odpady wymienione w ust. 2 odbierane są w sposób gwarantujący ich niez mieszanie z innymi rodzajami odpadów zbieranych selektywnie, z zastrzeżeniem, że odpady metali, tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomateriałowe będą gromadzone i odbierane razem.
5. W przypadku stwierdzenia w odpadach komunalnych zmieszanych występowania objętościowo więcej niż 20% odpadów, które winny być zbierane selektywnie, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 - 13 uznaje się, że selektywna zbiórka odpadów nie jest prowadzona.
6. Przeteterminowane leki - należy umieszczać w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach, znajdujących się na terenie aptek lub przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
7. Zużyte baterie i akumulatory inne niż przemysłowe i samochodowe - należy umieszczać w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach znajdujących się na terenie placówek oświaty oraz na terenie Urzędu Gminy w Cewicach. Zużyte baterie i akumulatory można dostarczać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
8. Akumulatory przemysłowe i samochodowe - należy dostarczać do placówek handlowych i usługowych prowadzących ich sprzedaż bądź wymianę.
9. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny należy przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub wystawiać do odbioru w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych.
10. Meble i inne odpady wielkogabarytowe - należy przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub wystawiać do odbioru w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych.
11. Odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne – należy przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
12. Zużyte opony – należy pozostawić w punktach wymiany opon lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
13. Bioodpady - należy przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub gromadzić w przeznaczonych do tego celu workach lub pojemnikach i wystawiać do odbioru w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych.
14. Tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe - należy gromadzić w przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub w workach bezpośrednio na terenie nieruchomości, na której powstał ten rodzaj odpadu i wystawiać do odbioru w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych lub dostarczać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi należy umieszczać wyżej wymienione frakcje odpadów w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach zlokalizowanych na terenie tych nieruchomości.
15. Szkło- należy gromadzić w przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub w workach bezpośrednio na terenie nieruchomości, na której powstał ten rodzaj odpadu i wystawiać do odbioru w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych lub dostarczać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi, szkło należy umieszczać w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach zlokalizowanych na terenie tych nieruchomości.
16. Popiół z palenisk domowych- zimny popiół należy gromadzić w przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub w workach bezpośrednio na terenie nieruchomości, na której powstał ten rodzaj odpadu i wystawiać do odbioru w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych lub dostarczać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi, popiół z palenisk domowych należy umieszczać w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach zlokalizowanych na terenie tych nieruchomości.

17. Papier i tektura - należy gromadzić w przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub w workach bezpośrednio na terenie nieruchomości, na której powstał ten rodzaj odpadu i wystawiać do odbioru w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych lub dostarczać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi, papier i tekturę należy umieszczać w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach zlokalizowanych na terenie tych nieruchomości.

§ 3.

1. Właściciele nieruchomości mają obowiązek uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego.
2. Błoto, śnieg i lód uprzątnięte z nieruchomości wskazanych w ust. 1 należy gromadzić na skraju chodnika od strony jezdni do czasu ich uprzątnięcia przez służby utrzymujące jezdnię w stanie czystości.

§ 4.

1. Mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi może odbywać się na terenie nieruchomości niesłużących do użytku publicznego, wyłącznie w miejscach wyposażonych w doprowadzenie wody, posiadających twardą nawierzchnię ze spadkiem zapewniającym spływ ścieków do wpustów kanalizacji sanitarnej lub do zbiorników bezodpływowych, za pośrednictwem osadnika błota i łapacza oleju.
2. Zakazuje się odprowadzania ścieków powstałych w związku z myciem lub naprawami pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi bezpośrednio do ziemi, zbiorników wodnych lub kanalizacji deszczowej.

Rozdział 3.

Rodzaje i minimalna pojemność pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych oraz warunki rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym

§ 5.

1. Ustala się następujące rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz w miejscach publicznych:
  - 1) pojemnik na odpady o pojemności 60 L;
  - 2) pojemniki na odpady o pojemności 110 L - 120 L;
  - 3) pojemniki na odpady o pojemności 240 L;
  - 4) pojemniki na odpady o pojemności 1100 L;
  - 5) pojemniki na odpady o pojemności 2500 L;
  - 6) kontenery o pojemności od 1 m³ do 10 m³;
  - 7) worek na gruz budowlany do 1 m³
  - 8) pojemniki siatkowe i z tworzywa sztucznego oznaczone odpowiednimi kolorami w stosunku do każdego rodzaju odpadu selektywnie zbieranego o pojemności od 1,5 m³ do 2,5 m³;
  - 9) kosze uliczne o pojemności co najmniej 20 L; muszą być trwałe (betonowe, metalowe, lub z tworzyw sztucznych)
  - 10) pojemniki, w tym worki o pojemności od 60 L do 120 L oznaczone odpowiednimi kolorami w stosunku do każdego rodzaju odpadu zbieranego selektywnie z przeznaczeniem na:

- a) tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- b) szkło,
- c) bioodpady,
- d) popiół z palenisk domowych,
- e) papier i tektura

§ 6.

1. Pojemniki, o których mowa w ust. 1, należy utrzymywać w należyłym stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz utrzymywać w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.
2. Realizacja obowiązku, o którym mowa w ust. 1, polega na utrzymaniu pojemników, worków i miejsc gromadzenia odpadów w czystości, a tych pojemników lub worków ponadto w stanie nieuszkodzonym.
3. Pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych muszą być szczelne oraz wyposażone w zamknięcia.
4. Właściciele nieruchomości, na których znajdują się tereny lub obiekty służące do użytku publicznego mają obowiązek:
  - a) ustawienia na tych terenach lub w tych obiektach pojemników na odpady,
  - b) ich opróżnianie co najmniej raz w miesiącu.

§ 7.

1. Ustala się minimalną pojemność pojemnika/worka przeznaczonego do zbierania odpadów resztkowych tj. niesegregowanych (zmieszanych) na terenie nieruchomości:
  - 1) w zabudowie jednorodzinnej, jeżeli z takiego pojemnika korzysta:
    - do 2 osób – w rozmiarze 60 L;
    - powyżej 2 osób - w rozmiarze co najmniej 110 L - 120 L,
  - 2) W przypadku, gdy odpady ulegające biodegradacji powstałe na nieruchomości, w zabudowie jednorodzinnej, są w całości poddawane kompostowaniu, właściciel nieruchomości zwolniony jest z obowiązku posiadania pojemnika i worka na te odpady.
  - 3) w zabudowie wielorodzinnej, jeżeli z takiego pojemnika korzysta:
    - do 2 osób – w rozmiarze 60 L,
    - powyżej 2 osób - w rozmiarze co najmniej 110 L - 120 L.
2. Ustala się, że odpady komunalne są zbierane w sposób selektywny, gdy odpady: papieru, szkła, tworzyw sztucznych, popiołu, metali i opakowań wielomateriałowych, bioodpadów są odbierane z nieruchomości lub dostarczane do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, co najmniej w ilości:
  - 1) Dla nieruchomości zabudowanej budynkiem jednorodzinny – 20 % objętości odebranych odpadów resztkowych tj. niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
  - 2) Dla nieruchomości zabudowanej budynkiem wielolokalowym – 20 % objętości odebranych odpadów resztkowych tj. niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Rozdział 4.

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego

§ 8.

1. Pozbywanie się odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości odbywa się poprzez umieszczenie ich w pojemnikach lub workach, a następnie odebranie ich przez przedsiębiorcę odbierającego odpady, a także poprzez ich dostarczenie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, prowadzonego przez Gminę, zlokalizowanego w miejscowości Cewice, przy ul. Zielonej 47.
2. Właściciele nieruchomości
  - 1) w zabudowie jednorodzinnej obowiązani są do pozbywania się niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w okresie od 01 kwietnia do 31 października - raz na dwa tygodnie,
  - 2) w zabudowie jednorodzinnej obowiązani są do pozbywania się niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w okresie od 01 listopada do 31 marca - raz na cztery tygodnie,
  - 3) w zabudowie wielorodzinnej obowiązani są do pozbywania się niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w okresie od 01 kwietnia do 31 października - raz na tydzień,
  - 4) w zabudowie wielorodzinnej obowiązani są do pozbywania się niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w okresie od 01 listopada do 31 marca - raz na tydzień.
3. Ustala się częstotliwość pozbywania się selektywnie zgromadzonej makulatury, papieru i tektury co najmniej raz na miesiąc.
4. Ustala się częstotliwość pozbywania się selektywnie zgromadzonego szkła co najmniej raz na dwa miesiące.
5. Ustala się częstotliwość pozbywania się selektywnie zgromadzonych tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych co najmniej co 4 tygodnie.
6. Ustala się częstotliwość pozbywania się popiołu z palenisk domowych: w okresie od 01 maja do 30 września- dwukrotnie, w okresie od 01 października do 30 kwietnia- co najmniej co 4 tygodnie.
7. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny będzie odbierany w terminach wyznaczonych przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne, przy czym ustala się częstotliwość pozbywania się tych odpadów co najmniej dwa razy w roku.
8. Meble i inne odpady wielkogabarytowe będą odbierane w terminach wyznaczonych przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne, przy czym ustala się częstotliwość pozbywania się tych odpadów co najmniej dwa razy w roku.
9. Ustala się następującą częstotliwość pozbywania się bioodpadów:
  - 1) w zabudowie jednorodzinnej właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się bioodpadów z terenu nieruchomości w okresie od 01 kwietnia do 31 października - raz na dwa tygodnie,
  - 2) w zabudowie jednorodzinnej właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się bioodpadów z terenu nieruchomości w okresie od 01 listopada do 31 marca - raz na dwa tygodnie,
  - 3) w zabudowie wielorodzinnej właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się bioodpadów z terenu nieruchomości w okresie od 01 kwietnia do 31 października - raz na tydzień,
  - 4) w zabudowie wielorodzinnej właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się bioodpadów z terenu nieruchomości w okresie od 01 listopada do 31 marca - raz na dwa tygodnie.

§ 9.

Właściciele nieruchomości niepodłączonych do systemu kanalizacji sanitarnej obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości nie rzadziej niż jeden raz na dwa miesiące, nie dopuszczając do przepełnienia się urządzeń do gromadzenia nieczystości ciekłych gwarantując zachowanie czystości i porządku na terenie nieruchomości.

Rozdział 5.

Inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

§ 10.

1. W celu zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami zaleca się, by właściciele nieruchomości zmniejszali ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w szczególności poprzez:
  - 1) używanie toreb wielokrotnego użytku, zwłaszcza płóciennych do codziennych zakupów,
  - 2) kompostowanie odpadów zielonych w przyłomie kompostowej przydomowym terenie,
  - 3) kupowanie produktów bez opakowań lub minimalnie opakowanych,
  - 4) kupowanie produktów w opakowaniach zwrotnych,
  - 5) zgniatanie butelek plastikowych przed wyrzuceniem do pojemników,
  - 6) zgniatanie opakowań wielomateriałowych oraz tekturowych przed wrzuceniem do pojemnika,
  - 7) oddawanie zbędnej, przydatnej do dalszego użytkowania odzieży organizacjom charytatywnych bądź wrzucanie jej do pojemników na odzież.

Rozdział 6.

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku

§ 11.

1. Właściciel nieruchomości utrzymujący zwierzę domowe, przebywające na niej swobodnie, zobowiązany jest do zabezpieczenia tej nieruchomości w sposób uniemożliwiający samodzielne wydostanie się zwierzęcia poza jej obszar.
2. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe mają obowiązek sprawować nad nimi nadzór w miejscach publicznych w taki sposób, aby nie powodowały one zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi oraz innych zwierząt.

§ 12.

1. Do obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe należy:
  - 1) w odniesieniu do psów:
    - a) prowadzenie psa na smyczy i w kagańcu – w przypadku psów należących do ras uznanych za agresywne,
    - b) prowadzenie psa na smyczy, a w przypadku jej braku, używania innych środków, które zapewniają nieprzerwany i pełny nadzór nad zwierzęciem – w przypadku psów innych niż wymienione w pkt 1 lit. a),
    - c) osoby utrzymujące psy zobowiązane są do usuwania nieczystości pozostawionych przez ich psy z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
  - 2) w odniesieniu do wszystkich zwierząt domowych osoby utrzymujące zwierzęta domowe zobowiązane są do usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez te zwierzęta w miejscach publicznych oraz w innych miejscach przeznaczonych do wspólnego użytku, w szczególności z terenu ulic, chodników, parków, trawników.
2. Obowiązku, o którym mowa w:
  - 1) ust. 1 pkt 1 lit. a) nie stosuje się do psów, których budowa anatomiczna lub inne cechy uniemożliwiają nałożenie kagańca,
  - 2) ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) nie stosuje się do oznakowanych psów przewodników i psów asystujących osobom niepełnosprawnym, a także szczeniąt w wieku do 6 miesiąca życia.
3. Utrzymujący gady, ptaki i owady w lokalach mieszkalnych lub użytkowych zobowiązani są zabezpieczyć je przed wydostaniem się z pomieszczenia.

Rozdział 7.
Wymagania utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej

§ 13.

1. Zwierzęta gospodarskie nie powinny przebywać poza terenem zagród gospodarskich, z wyjątkiem miejsc specjalnie dla nich przeznaczonych np.: łąki, pastwiska, stawy hodowlane.
2. Zakazuje się utrzymywania zwierząt gospodarskich:
  - 1) w budynkach przeznaczonych na stały pobyt ludzi, nie wyłączając strychów, piwnic i balkonów,
  - 2) na terenie nieruchomości o zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej,
  - 3) na terenie nieruchomości, na których usytuowane są budynki użyteczności publicznej,
  - 4) w garażach.
3. Utrzymujący zwierzęta gospodarskie jest zobowiązany:
  - 1) zabezpieczyć nieruchomość przez możliwością opuszczenia jej przez zwierzęta gospodarskie,
  - 2) usuwać odchody zwierzęce, resztki karmy lub ściółki pozostawione na ulicach, placach i w innych miejscach publicznych.

Rozdział 8.
Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzania

§ 14.

1. Obowiązkowi deratyzacji podlegają nieruchomości zabudowane na całym obszarze Gminy Cewice.
2. Deratyzacja na terenie całej gminy zostaje przeprowadzona w każdym roku w terminach od 15 października do 15 listopada oraz każdorazowo w przypadku wystąpienia populacji gryzoni na terenie nieruchomości.

Uzasadnienie

Zaskarżenie Uchwały Nr XIII/118/2019 z dnia 6 grudnia 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cewice, przez Prokuraturę Rejonową w Lęborku.

Zmiany dotyczą:

§ 1 ust. 1, § 2 ust.14.1 i 14,2, § 3 ust. 1 i 2, § 4, § 6 ust. 1-5, § 8, § 9, § 10, § 11, § 11, § 12, §13 ust. 1, § 14 ust.2 i 3 załącznika do zaskarżonej uchwały.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888) oraz koniecznością dostosowania uchwał wydanych przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy koniecznym jest przyjęcie przedmiotowej uchwały.